

Millised on teiste erakondade seisud praegustel valimistel?

Võta Võim trükib ära võrdlustabeli teiste erakondade lähtepositsioonidest ja võimalustest käesolevatel valimistel. Kindlasti aitavad tabelid siis, kui on vaja sõpradele ja tuttavatele rääkida sellest, milliseid maailmavaateid esindavad Eesti parteid ja kui on vaja aidata otsustada, kelle poolt valida. **Loe leheküljelt 4**

Res Publica ajaleht

Nr. 23, 9. juuni 2004

Võta Võim

PÄEVA VALIMISTENI

Pühapäeval, 13. juunil valitakse Eestist kuus saadikut Euroopa Parlamenti. Res Publica poolt saab hääletada nii eelhääletusel ja valimispäeval oma elukohajärgses valimisjaoskonnas.

Kes võivad Euroopa Parlamendi valimistel hääletada?

Hääletamisõigus on Eesti kodanikul, kes on valimispäevaks saanud 18-aastaseks. Hääleõiguslik ei ole isik, kes on kohtu poolt tunnistanud teovõimetuks või kes on kohtu poolt süüdi mõistetud ja kannab karistust kinnipidamiskohas.

Kas valimisteks on vaja end registreerida?

Hääletamisel osalemiseks end registreerida ei ole vaja.

Valijate nimekiri koostatakse rahvastikuregistri 14. mai seisuga. Pärast seda kuupäeva tehakse valijate nimekirjas muudatus ja isik kantakse valijate nimekirja üksnes juhul, kui ta ei ole üheski valijate nimekirjas.

Mida teha, kui valijakaart pole tulnud või selles on vigu?

Kui Te pole 29. maiks valijakaarti saanud, pöörduge selgituse saamiseks elukohajärgse valla- või linnasekretäri poole. Samal aadressil pöörduge ka siis, kui valijakaardile kantud andmetes on vigu. Tallinnas saab informatsiooni linnaosavalitsuste registriosakondadest.

Millal ja kus saab hääletada?

Hääletada saab elukohajärgses valimisjaoskonnas valimispäeval 13. juunil kell 9.00-20.00.

Eelhääletamine toimub 7.- 9. juunil kõigis valimisjaoskondades kell 12.00 - 20.00. Eelhääletamise ajal saab hääletada ka väljaspool oma elukohajärgset valimisjaoskonda. Igas vallas ja linnas on vähemalt üks selline valimisjaoskond, mis korraldab väljaspool elukohajärgset valimisjaoskonda hääletamist.

Europarlamenti kandidaat Ela Tomson ja Riigikogu liige, Pärnumaa piirkonna esimees Aivar Õun käisid neljapäeval Pärnus eelvalimistel.
FOTO: JANELY KUUSKLER

Kas kodus on võimalik hääletada?

Kui Te tervise seisundi või mõne muu mõjuva põhjuse tõttu ei saa hääletada valimisjaoskonnas, võite esitada kirjaliku taotluse kodus hääletamiseks. Taotluses tuleb märkida kodus hääletamise taotlemise põhjus. Taotlust saab esitada kuni valimispäeva kella 16.00-ni kas jaoskonnakomisjonile või valla- või linnavalitsusele (Tallinnas linnaosavalitsusele). Kodus hääletamist korraldatakse vaid valimispäeval 13. juunil.

Mis tuleb kaasa võtta valimisjaoskonda?

Kaasa tuleb võtta kehtiv isikut tõendav dokument (näiteks pass, isikutunnistus, juhiluba, pensionitunnistus), millel on isiku nimi, sünniaeg või isikukood ja foto.

Allikas: Vabariigi Valimiskomisjon

Kandidaadid

Res Publica kandidaatide järjekorranumbrid, mida märkida valimissedelitele:

137	Urmas Reinsalu
138	Ene Ergma
139	Eiki Berg
140	Marko Mihkelson
141	Marko Pomerants
142	Tiit Matsulevitš
143	Jaanus Rahumägi
144	Reet Roos
145	Nikolai Golubev
146	Tiit Niilo
147	Carmen Kass
148	Ela Tomson

Hea liige

Oled jätnud paar asja tegemata, mis väärivad sõbralikku survet.

Esiteks, nagu me paar Võta Võimu numbrit tagasi kokku leppisime, võta oma telefoniraamatust kolmekümne sõbra numbrid, helista need läbi ja räägi neile, keda sina toetad ja palu oma maailmavaatele toetust. Kui nemad toetavad sind, siis valivad nad ka Res Publica.

Teiseks, ära unusta oma sugulasi ja muid tutvavaid. Need valimised on olulised nii sinu, kui nende jaoks ja lõpuks on nad sulle tänulikud selle eest, et sa aitad neil teha teadlik valik.

Kui sa oled need asjad ära teinud, siis tea, et sinagi oled üks nende valimiste võitjatest.

Urmas Reinsalu

Viimased päevad

Kuidas kampaania seni möödunud on?

Ene Ergma

„Eks väga palju on saanud jälle ringi sõita ja rahvaga kohtuda. Riigikogu spiikrina on mul veel palju välisesinemisi ka, kuid Eesti inimestega kohtumisi pean kindlasti olulisemaks. Üritustel küsitaks minu käest ikkagi sisepoliitiliste teemade kohta, Riigikogu, hariduse, pensionite ja muude taoliste teemade kohta.“

Minu kampaanias on isiklikku promo vähem, rohkem püüan teha teavitustööd sellel rindel, et inimesed ikkagi valima läheksid. Olen kutsunud rahvast üles valima targalt ja kindlasti minema valima, sest olles öelnud „jah“ Euroopale, tuleb kaasa rääkida ka selle valitsemises.“

Eiki Berg

„Olen seni käinud rahvaga kohtumas, nii palju, kui võimalik. Kõige olulisem jututeema on olnud küll see, et ma pean seletama, miks europarlament tähtis on ja mida suudaksid need kuus eestlast seal ära teha. Inimesed, kellega kontakti saab, on enamasti heasoovlikud, kuid sellist kampaaniat on palju raskem teha kui Riigikogu kampaaniat. Rahvas on äärmuslikult meelestatud – on kaks võimalust, kas meie pooldaja või meie vastane. Väga vähe on vahepealseid, keda saaks veenda.“

Marko Mihkelson

„Kampaania on minu jaoks nii töö, kui ka kohtumised rahvaga. Jututeemaks on mul peaaugalt Venemaa, sest paljud sise- ja välispoliitilised teemad haakuvad Venemaaga. Kampaania peaks tipnema mul sel nädalal Valgas mu kooli sünnipäeval.“

Loomulikult huvitab Venemaa ja tema käitumine rahvast. Kohtumistel on tunda nii siirast teada tahtmist, kuid on ka palju arvamusi selle kohta, mida me peaksime teisiti tegema. Mina olen küll saanud kampaania jooksul palju rohkem teada, mis rahvast Venemaa puhul huvitab.“

Marko Pomerants

„Ma arvan, et kampaania põhiaur on ikka veel ees. Siin läheb veel huvitavaks, kindlasti tuleb asju, mis ei sõltu isiksustest. Avalikkuse jaoks tuuakse veel palju asju lähapäevil välja.“

Valimiskampaaniat peaks võrdlema sellise keskmajajooksuga – ei saa nii, et sa sörgid enamus ajast ja siis viimased sada meetrit panedki sajametrijooksu tempoga. Siin peab ikka kogu aeg pingutama – ütleme, et see on 1500 meetri jooks. Targasti on teinud need kandidaadid, kes on oma energia jaganud kogu distantsi peale ära ja loodan, et ma olen ise ka üks nendest.“

Tiit Matsulevitš

„Üks tähelepanek on see, et mida aeg edasi, seda teemakohasemaks on küsimused läinud. Kampaania alguses keskenduti ikka pigem sise- poliitikale, millel on vähe seost europarlamentidega. Teemad, mis on rohkem riikide endi pädevuses. Aga näiteks väga meeldiv oli kohtumine Pärnumaal Jõõpre rahvaga. Sinna kogunesid enamasti eakad inimesed, need, kes mäletavad isegi sõjaaega, ja nad küsisid väga asjakohaseid küsimusi.“

Valdkondadest on ikka esikohal see, kas meie majandus püsib ja säilib, kas meie sotsiaalne olukord paraneb. Eestlane on juba selline pragmaatiline, tema tahab teada, mis me sellest euroliidust kasu saame.“

Reinsalu joonistas koos lastega rahvuslippu

Urmas Reinsalu

„Kõige liigutavam selle kampaania jooksul oli üks lõbus üritus, kus tulid lapsed kokku ja joonistasid valgetele T-särkidele rahvuslippu. Küsisin seal ühelt tüdrukult, mida tähendab tema jaoks sini-must-valge nüüd, kui me Euroopas oleme. Ja ta vastas paremini, kui ükski poliitik või kirjanik saakski – „see paistab nüüd kaugemale.““

Inimesi huvitavad isegi üllatuslikult palju sügavamad küsimused, kui hinnatõus või euroregulatsioonid. Inimesed nii linnast, kui maalt, nii vanad, kui noored arutlevad kõige rohkem minuga sellest, millisel moel jääb Eesti iseseisvaks riigiks. Vastus saab olla ainult ühene – Euroopa Liit on unikaalne riikide ühendus. See on selge ja põhimõtteline valikukohta ja euroopa rahvas ei taha seda ning Res Publica ei taha seda.“ FOTO: SIIM MÄNNIK

Jaanus Rahumägi

„Olen seda kampaaniat võrrelnud väga palju Riigikogu valimistega, vaadates, mida saab paremini teha ja mida teisiti. Kõige olulisem tähelepanek on see, et Res Publica on erakonnana muutunud küpsemaks. Ma võin seda aseesimehena kinnitada, hoolimata kõigest, mida teised räägivad. Kui eelmine kord oli Res Publica enamasti tulemusele orienteeritud, siis nüüd räägitakse sisust. On näha, et konservatiivsus, püsiväärtused ja hoolivus on praegu Res Publicas rohkem väärtustatud. Eesti inimesed on väsinud sellest 15-aastasest võidujooksust ja valimatust liberaalsusest.“

Kohtumise suhtes pean tunnustama, et huvi Euroopa Parlamendi vastu on minimaalne, samas pole rahvas kaotanud huvi riigikogulaste vastu. Kuigi diskussioonid algavad alati europarlamentidest, jõuavad nad ikka välja koduste teemadeeni.“

Jaanus Rahumägi annab Pärnus Pipi päeval üle auhinna prima vemmälvärsi autorile.

küsimus ja vastus

Vastame siinkohal jälle küsimustele, mis puudutavad valimisi ja meie poliitikat. Rohkem küsimusi ja vastuseid leiate erakonna meililistist.

Merike: Töö juures mitmed kolleegid räägivad, et nemad kavatsevad hääletada Ilvese poolt. Kuidas neile selgitada, mille poolest Res Publica kandidaadid paremad on?

Vast kõige lihtsam: küsi, kumba varianti nemad eelistavad – kas Euroopa Liit peaks olema föderaalne riik, millel on senisest suurem võim iseseisvate riikide üle, või riikide liit, kus kõigil riikidel on võrdne otsustusõigus end puudutavates küsimustes. Kui nad pooldavad esimest varianti, et ka Eesti elu juhitakse Brüsselist, siis valigu tõesti Ilves, sest sotsid seisavad EL-i kui föderatiivse superriiigi eest. Kui aga su kolleegid eelistavad, et me ise oma asjade üle otsustaksime, siis valigu Res Publica.

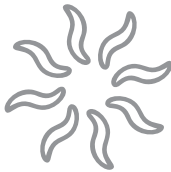
Mihkel: Mis jama nende ametiühingute ja töölepinguseadusega on? Meediat jääb mulje, nagu tahaks valitsus teha mingit väga töötaja-vaenulikku seadust?

Töölepinguseadus on kindlasti üks olulisemaid seadusi, puudutades pea kõiki Eesti inimesi. Töö sellega on käinud juba 7 aastat. Sügisel leppisid ametiühingud (kui töövõtjate esindajad) ja tööandjad koos valitsusega eelnõu tekstis kokku ning sellisel moel valitsus selle ka Riigikogule esitas.

Kahetsusväärsel moel on eelnõu arutamise ajal Riigikogus nii tööandjad kui ametiühingud teinud sinna hulga ettepanekuid, mis rikuvad sügisest kokkulepet (need on need näited, mis praegu eelkõige ajakirjanduses kajastust leiavad). Ning loomulikult jälgib valitsus, et sellised asjad läbi ei läheks. Jõuga ja kiirustades eelnõud läbi ei suruta. Mis aga puutub ametiühingute meelevaldustesse, siis need on ilmselgelt seotud praeguste valimistega ning kahju, et sotsiaaldemokraadid ametiühinguid oma valimisvankri ette rakendades nende tõsiseltvõetavust kahjustavad. Eilne päev näitas, et mõtlevad tööinimesed saavad poliitilistest mängudest aru ning eilsel piketil osales vaid sadakond inimest.

Priit: Lehtedes on palju räägitud RP reklaamidest, kus peal Juhan Parts ja teiste riikide juhid. Kas neid ka kusagil väljaspool Tallinna näha saab?

Need olid väljas tõesti ainult Tallinnas, aga kõik meie reklaamid on üleval meie valimiste koduleheküljel <http://www.respublica.ee/?id=5622> (vasakpoolsest meenüüst "Valimisreklaamid")

enne eurovalimisi

Laupäeval, valimiskampania viimasel päeval aita meie A-rühmi ja kandidaate, kes igal pool kaubanduskeskustes, turgudel ja avalikel üritustel oranzhide vestidega kampaniat teevad. Küsi nende käest materjale ja aita neid laiali jagada. FOTO: MADIS KÜBAR

Kuidas naabrile oma kandidaati tutvustada?

- Valmista end ette. Sa kindlasti tead, kes su naaber on, kui vana ta on ja enam-vähem ka seda, milliga ta tegeleb. Kindlasti leiad sa meie kandidaatide hulgast üles selle, kes temale kõige rohkem sobida võiks.
- Mõttele välja, mida ta võib sinu käest küsida ja mida sa peaksid vastama. Koosta mõttes lühinimekiri nendest argumentidest, mis toetavad sinu kandidaati.
- Ära kardada koputada tema uksele. Olgugi, et sa võib-olla ei tunne teda väga hästi, kuulab ta sind märksa parema meelega ära, kui mõnda vähivõõrast inimest, keda ta alles esimest korda näeb. Tema ju teab ka, et sina tema naaber oled.
- Ole julge ja tea, et sa oled õige asja eest väljas. Ära aga muutu pealetükkivaks, kui tal peaks juba oma kandidaat olemas olema. Paku tal alternatiive ja kui ta ütleb kindlalt, et ei soovi rääkida, ära käi peale.
- Pea meeles, suur osa inimestest ei kavatse üldse valida minna. Kui sa suudad neis tekitada huvi selle vastu, milline hakkab välja nägema Eesti Euroopas, on esimene eesmärk saavutatud. Kui ta toetab sinu maailmavaadet, toetab ta ka Res Publica kandidaati.

Kuidas kampania läinud on?

Reet Roos

„Väga aktiivselt on kulgenud. Iga päev on olnud kohtumisi, keskmiselt kolm tükki päevas, kus on keskmiselt 20-100 inimest. Olen jõudnud väga huvitavatesse kohtadesse ja kohanud toredaid inimesi. Enamasti on jututeemaks siiski sisepoliitika – mida oleme teinud ja mida kavatseme teha. Seejärel siis lubamine, et mida kavatseten teha europarlamentis.“

Üks huvitavamaid kohti, kuhu sattusin, oli Kõpu kool, kus õppetöö on lihtsustatud kava alusel. Sealne direktor on ka käsitöötajaja ja selleks puhuks, kui Riigikogu liige külla tuli, pandi seal näitus üles. Need lapsed tegid ikka fantastilisi asju – kui sinna turistigrupp lahti lasta, ostaksid nad kogu näituse hetkega tühjaks. See kila-kola, mida Tallinnas tänavatel müüakse, jääb ikka kõvasti neile alla.“

Nikolai Golubev

„Kampania on läinud seni edukalt, võtsin töölt selle jaoks puhkust, millest 3 nädalat hakkab just läbi saama. Kohtumistel valijatega jääb silma, et neile teeb muret alati sotsiaallukord. Inimesed tahavad tööd. Kui Tallinnas ja Tartus tahavad nad järjest parema palgaga tööd, siis Ild-Virumaa inimesed tahaks, et lihtsalt oleks tööd.“

Üldiselt on suhtumine sõbralik olnud. Üks kord on mind pikalt saadetud ja kaks korda tiblaks sõimatud. Aga viimastel päevadel on palju kohtumisi veel ees“

Tiit Niilo

„Väga palju olen jõudnud sellistesse kohtadesse ja sellistele üritustele, kus muidu ei käiks, kui kampaniat ei teeks. See tähendab ka, et paljude huvitavate inimestega on kokku saadud. Põhiliselt jututeemaks on olnud ikka see, et mis nendest kuuhest inimesest ikka sõltub, kes europarlamenti valituks saavad. Aga see ei ole ka ainus – suur küsimus on olnud isegi see, kas valima minna. Rahvas küsib mu käest, et kui isegi Eestis ei suuda poliitikut ühte sammu käia, mis seal Euroopas siis veel. Ja seetõttu ei soovita isegi valima minna.“

Carmen Kass

„Kui lapsed saaks valida, siis poleks kahtlustki, kes võidaks. See ongi olnud kõige toredam, lastega kohtumine. Tuhanded autogrammid, sajad pildistamised. Ja miljon naeratusi! Ning tunnustavad ja julgustavad sõnad laste vanematelt. Mul ei ole tükki aega olnud sellist võimalust, et mõõda eestimaad sõita ja inimestega kohtuda. See võib tunduda kummuline aga tegelikult olen ma selle võimaluse eest väga tänulik. Kodu on hea, hing on klaar ja mõte selge. Ma ei taha olla ninakas aga mul on tunne, et nende valimistega olen ma juba praegu väga palju võitnud!“

Ela Tomson

„Minu jaoks kõige olulisem on rääkida inimestele, mis see europarlament on. Rahvas teab sellest üllatavalt vähe. Ma olen seal külas käinud, saadikutega vestelnud ja näinud, kuidas see töötab – nii ma üritangi selgitada inimestele, et millised oleksid töökohustused ja millised Eesti võimalused. Teine asi, mis ikka veel pole inimestel selge, on avatud ja suletud nimikirjad. Näiteks täna käies ühes kaubanduskeskuses avaldati imestust, et „kas tõesti kui ma hääle teile annan, siis see läheb ka teile?““

Kuidas järelejäädud päevadel kampaniaale kaasa aidata

Lauri Tankler

lauri.tankler@respublica.ee

Kuna valimisteni on veel jäänud neli päeva, siis on tähtis need päevad küllalt hästi ära kasutada, et valimisvõidule kaasa aidata. Anname siinkohal väiksed vihjed, kuidas erakonna kampaniat väikeste tegudega toetada saab.

KOLMAPÄEV, 9. JUUNI. Täna on veel lahti valimisjaoskonnad eelvalimistele ning täna on viimane päev, kui saab hääletada väljaspool oma elukohajärgset valimisjaoskonda. Käi täna ise hääletamas ära, kui sa seda seni teinud ei olnud ja soovita ka oma sõpradel, sugulastel ja teistel tuttavatel hääletamas käia. Kui hääletada eelvalimistel antud, siis on asi kindel, et sinu hääle puudumise tagajärjel mõni kandidaat europarlamentist välja jääks.

Kuidas ja kus hääletada, sellest kirjutatakse juba käesoleva lehe esiküljel eelvalimistel lahti olevad jaoskonnad on kirjas internetis aadressil www.vk.ee. Oma elukohajärgne valimisjaoskond

on kirjas sinu valijakaardi peal. Püüa ka meelde jätta, küll asub sinu lähedal see valimisjaoskond, kus saab väljaspool oma elukohta hääletada, et kui keegi küsib, siis oskad juhatada.

NELJAPÄEV, REEDE. 10.-11. JUUNI. Eelhääletus on läbi, küll aga mitte kampania. Vaid kolm päeva jäänud alles. Mõttele enda jaoks läbi, kellega sa juba oled sel teemal rääkinud ja kellega veel ei ole. Ära häbene soovitada sõpradele ja tuttavatele oma lemmikkandidaati, seda võid teha ka lihtsalt muuseas, teatades, et sina hääletad just selle kandidaadi poolt. Küll nemad juba edasi küsivad, miks sa nii otsustanud oled.

Hea oleks, kui oled endale varunud ka mingisuguseid materjale, natuke taustainfot oma kandidaadi kohta. Kui oled enda jutu lõpetanud ja küsimustele vastanud, oleks hea torgata neile meeldetuletuseks üks postkaart või voldik näppu, siis tule neile pärast paremini meelde, millised sinu argumentid olidki.

Ole kursis ka meediaga, sest

just valimiselsetel päevadel toovad uudised väga palju informatsiooni kõikide kandidaatide kohta. Enamasti küll aga negatiivset ja seda nii sinu kandidaadi, erakonna kui ka tegelikult kõikide teiste kohta.

Vaata alati üle, kuidas Res Publica esindajad meedias esinevad ja milliseid argumente kasutavad, siis tead ka ise oma tuttavatele selgitada, mis teemad parajasti üleval on. Tavaliselt on kõik meediateemad enne valimisi väga palju üle pausutatud.

Hea variant on ka uurida Res Publica meediamonitoringut, mille leiad erakonna koduleheküljelt www.respublica.ee, vaksakpoolses menüüst. Seal saad alati teada, milline on erakonna seisukoht ühes või teises küsimuses.

LAUPÄEV, 12. JUUNI. Tegelikult kõige olulisem päev valimiskampania ajal üldse. Kui sul on võimalik, palun tule appi erakonna kampaniameeskondadele ja A-rühmadele, et jagada nii kaubanduskeskustes, kui suurteil üritustel materjale ja rääkida inimestega. See on vii-

mane päev, kui on võimalik teha valimiskampaniat ja see on just see päev, kui sinu kandidaat sinu abi kõige rohkem vajab. Kui võimalik, võta ühendust oma piirkonna tegevjuhiga või keskkontori töötajatega ja küsi, kuhu abi vaja on.

Kui sa kuidagi ei julge võõraste inimestega tänaval ja kaubanduskeskustes suhelda, tee seda ikka veel oma sõprade ja tuttavate seas. Pea meeles, ära ole pealetükkiv. Kui neil on juba oma lemmikerakond olemas, ära suru enda kandidaati peale. Paku alternatiive.

PÜHAPÄEV, 13. JUUNI. Kui sa juba valimas käinud ei ole, siis mine täna – valimisaktiivsus tuleb neil valimistel tavaliselt väiksem ja seetõttu on oluline, et sina vähemalt ära käiksid ja oma perekonna ja sõbrad kaasa võtaksid. Kampaniat teha enam ei tohi, aga sa võid kõigile meelde tuletada, et valimas tuleb käia. Helista igaks juhaks läbi need sõbrad, kellega juba varem suheldud valimiste teemal ja küsi, kas nad on juba valimas käinud.

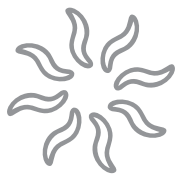
Spikker

Kui küsitakse, siis siin on 10 asja, mis Res Publica juhitud valitsus on aastaga teinud

- Esimese lapse igakuine toetus on kahekordistunud.
- Sünnitanu saab aastaks lapsega koju jääda ja ta palk hüvitatakse
- Tudeng, kes loob pere, peab 50% vähem õppelaenu tagasi maksma.
- Tulumaksuvaba miinimum on tõusnud 1400 kroonini.
- Narkokuritegude eest on ette nähtud kuni eluaegsed vanglakaristused.
- Keskmine igakuine pension kasvas tänavu rohkem, kui eales varem ja kas-

vab edasi oluliselt kiiremini senisest. Järgmise kolme aasta jooksul on tulemas kolm erakorralist pensionitõusu. Keskmine igakuine pension peaks suurenema umbes tuhande krooni võrra ja ületama 3000 krooni kuus.

- Erakonnad ei tohi enam ettevõtetele toetusi vastu võtta.
- Erakondliku kuuluvuse järgi diskrimineerimine on keelatud.
- Tühistatud on väikeettevõtjaid ahistanud jäigad euronormid - joogiveega ei pea enam toitlustusasutuste põrandaid pesema.
- Kodakondsuseksami edukalt läbiviinudle kompensatsiooniks Eesti keele õppe kulud.

1. Rahvaliidu positsioon Euroopa Parlamendi valimistel on segane

a) Samas on nende ainus sõnum nendel valimistel "Kaitse Eesti krooni" – ja väga paljud valijad saavad aru, et Euroopa Parlamendil pole Eesti krooniga midagi pistmist ja Euroopa Parlamendis pole ka kedagi, kes Eesti krooni ründaks. Eurole ülemineku on Eesti rahvahääletusel heakskiidu saanud EL-iga liitumisega koos otsustanud.

b) Samuti ei ole Rahvaliidul Euroopas suurt ja mõjukat partnerit, erinevalt näiteks Res Publicast ja sotsiaaldemokraatidest, mistõttu Euroopa Parlamenti pääsemise korral jääks Rahvaliidu kandidaat üsna üks.

c) Valitsuses on Rahvaliid silma paistnud valdavalt tülide ja skandaalidega, mis nende toetusele pikaajaliselt kasuks ei ole tulnud. Mõõdunud sügisel väikese valitsuskriisi korraldamisega tõusis küll nende reiting paar punkti, ent kukkus kohe jälle tagasi.

2. Maailmavaatelistel on Rahvaliidu väga keeruline kuhugi paigutada.

Nende väljaütlemised majandus- ja sotsiaalpoliitikas viitavad samas pigem sotsialistlikule arusaamale, et kusagilt tuleb raha ja ainus küsimus on, kuidas seda ümber jagada. Ettepanekud suurendada Eesti riigi välisvõlga, võtta laene, muuta edasi-tagasi erinevaid makse ning suurendada kõiki riigi kulusid ei ole head märgid.

Samas on Rahvaliidul alati kaks nägu - nad on korraga nii koalitsioonis kui ka opositsioonis, mistõttu väga täpselt nende poliitikat tabada on raske. Küll aga on nende prioriteetid oluliselt erinevad Res Publica omadest - näiteks kasvõi viimane valitsuse istung, mil nad ei olnud nõus toetama korruptsioonivastases strateegias Aus Riik ettenähtud muudatuse tegemist Riigikontrolli seadusesse, mis lubaks Riigikontrollil kontrollida ka kohalike omavalitsuste tegevust.

Nendel valimistel ei ole Res Publica ja Rahvaliidu vahel valides ühte selget põhiküsimust või põhivalikut võimalik välja tuua. Ei saa ka öelda, et valid Rahvaliidu, jääb kroon, valid Res Publica, saad euro, sest euro tuleb ka siis, kui Rahvaliid võtaks kasvõi 95% häältest. Pigem on vahe selles, et Rahvaliidul on ainult üks sisutu loosung ja Res Publical on siiski terviklik programm Euroopas tegutsemiseks.

1. Nendel valimistel on sotsiaaldemokraatide positsioon oluliselt parem kui oleks näiteks Riigikogu valimistel

a) Nad on oma valimiskampaania üles ehitanud ainult ühele inimesele, Toomas Hendrik Ilvesele, ning oma reklaamikampaaniates isegi ei maini erakonna nime, mis on madala toetusega.

b) Nad kuuluvad meie järel Euroopa Parlamendis suuruselt teise fraktsiooni, erinevalt Eestist, kus nad on kõige väiksem fraktsioon.

c) Nad on äsja vahetanud nime, mistõttu mitmed valijad ilmselt enam ei suuda seostada neid Mõõdukate skandaalidega, kasvõi näiteks katsega elektrijaamu erastada.

2. Sotsiaaldemokraatlik erakond on maailmavaatelistel meie kõige selgem vastane.

Kui meie usume inimeste initsiatiivi ja tegevusvabadusse, siis sotsiaaldemokraadid püüavad kogu ettevõtlust võimalikult üle reguleerida ning näevad lahendust sotsiaalprobleemidele ümberjagamises. Selle kohta annab täpsemat pildi ka tabel Res Publica koduleheküljel. Iseküsimus on aga pigem see, kas tegemist on ikka maailmavaatelist sotsiaaldemokraatidega ja kui, kas nad suudavad selleks jääda kogu seekord valitava Euroopa Parlamendi koosseisu volituste jooksul (2004-2009), kuna näiteks Ilves on jõudnud olla nii Parempoolsete erakonna, Talurahva erakonna, Mõõdukate kui Sotsiaaldemokraatliku erakonna liige ning maailmavaatelistel nii parem- kui vasakpoolne.

Nendel valimistel on põhiküsimuseks meie ja sotsiaaldemokraatide vahel küsimus liikmesriikide õigustest: Ilves ja sotsiaaldemokraadid toetavad nõ föderaalset Euroopat, millel oleks senisest suurem võim iseseisvate riikide üle, mis annab Euroopa Liidule võimaluse tõsta kasvõi näiteks eestlaste tulumaksu. Meie seisame riikide iseotsustamisõiguse eest, sotsiaaldemokraadid leiavad, et Brüssel võiks ka meie eest otsuseid teha.

Teised erakonnad eurovalimistel

1. Võimalused Euroopa Parlamendi valimistel on nõrgemad kui neil tavapäraselt olnud on.

a) Kandideerivad ainult Euroopa Liitu eitava tiiva poliitikud, kuid Euroopa Liidu skeptilised valijad pole ka motiveeritud valima tulema.

b) Teiseks jäävad kõrvale seni nn Keskerakonna mõistlikku tiiba (Kreitzberg, Mikser, Õunapuu jt) toetanud valijad, kuna need inimesed on juba erakonnast lahkunud.

c) Erakond on ka juba pool aastat tegelenud oma sisejagamistega, mitte valijaid huvitavate küsimustega.

d) Opositsioonina on nad olnud väga nõrgad, mis on ka meie jaoks probleem, sest iga tugev koalitsioon vajab tugevat opositsiooni.

e) Nende suutlikkus Tallinna juhtimisel ei ole just paljudele muljet avaldanud.

2. Maailmavaatelistel on Keskerakond kõige ilmsem näide vanast poliitikast ja meie kõige selgem vastane.

a) Samal ajal kui meie teeme aktiivselt koostööd Euroopa suurima jõu, konservatiivse Euroopa Rahvaparteiga, püüab Keskerakond sõlmida koostöölepet nn Putini partei, Ühendatud Venemaaiga.

b) Korruptsiooniskandaalid: kuidas Keskerakond sai Oliver Kruudalt miljon krooni ja seejärel sõlmis Keskerakonna minister Seppik sadadesse miljonitesse ulatuva rendilepingu Kruuda firma-ga; kuidas Savisaared justkui müüsid oma Nõmme maja kellelegi (väidetavalt Apananskile) ja said selle eest miljonit, kuid reaalselt elavad seal edasi; kuidas tellimusi Tallinna linnalt ja soodsaid kinnisvaratehinguid saavad Keskerakonna toetamisega silmapaistnud ettevõtted jne-jne.

c) Keskerakond on oma sõnades ainus vaeste kaitsja ja ainus partei, mis hoolib ja sotsiaalpoliitika tegeleb. Tegelikult näitab aga seda, et Keskerakond ei tõstnud võimul olles peretoetusi; pensionäridele maksti välja vähem kui 20% sotsiaalmaksuna laekunud rahadest; ravimid kallinesid jne. Arvestades seda, kui palju on Res Publica tõstnud peretoetusi ja pensione, oleme väiksema käreaga ära teinud oluliselt rohkem.

d) Küll aga tuleb tunnustada Keskerakonda selle eest, et Res Publica eeskujul on nüüd ka juba neil sisevalimised ning tekkinud reaalne erakonnasisene debatt.

Nendel valimistel on põhiküsimuseks Res Publica ja Keskerakonna vahel sama küsimus, mis referendumil: jah või ei Euroopa Liidule. Ehk siis: kas me saadame oma riiki Euroopa Liidu vastu ja tahavad seda lõhkuda, või poliitikud, kes näevad, et Eesti areneb Euroopa Liidus kiiremini, elu läheb paremaks.

1. Reformierakonna positsioon nendel valimistel on nõrgem kui mõõdunud aasta Riigikogu valimistel. Põhjuseid selleks on mitmeid.

a) Reformierakond on kandidaadina välja pannud teise ešeloni poliitikud. Aktiivsest erakonnapolitikast on taandunud Siim Kallas, ei kandideeri ka välisminister Kristiina Ojuland. Euroopa poliitikute pähe püütakse valijatele demonstreerida seni ennast vaid munitsipaalpoliitikutena näidanuid - Andrus Ansip, Jaanus Tamkivi, Rein Lang, Peep Aaviksoo. Kindlasti pole viimase aasta jooksul poliitiliselt aktiivsed ja silmapaistvad olnud ka Signe Kivi, Raivo Järvi ja Toomas Savi.

b) Erakonna mainet on killustamas mitmed skandaalid – valimiste eelõhtul kindlasti on valijatel väga värskest meele mõlumas majandus- ja kommunikatsiooniministri sekeldused riigisaldaduse hoidmisega.

c) Reformierakond on mõistmas, et näiline osalemine Tallinna linna juhtimises on rahva silmis pannud nad ka Eesti suurimas omavalitsuses toimuva eest vastutama. Edgar Savisaare kõrval linnavalitsemine on osutunud liiga suureks suutäieks.

2. Res Publica jaoks on probleemne Reformierakonna maailmavaade

a) Reformierakond on liberaalne nišierakond, kelle toetajaskond ei saagi kunagi läbi olla palju suurem kui 10%. Lääne-Euroopas ei juhi valitsusi liberaalsed erakonnad.

b) Reformierakonna valimisloosung "Hoi Eesti edu" on tegelikult jälle ilmekas näide sellest, kuidas ja kellel näevad nad ise oma elektoraati - juba elus läbiõõnud, jõukad eestlased. Ükski rahvaerakond, kogu ühiskonna mandaati taotlev partei aga ei saa endale sellist kitsast lähene-mist riigijuhtimisele lubada.

c) Euroopa Parlamendis on Reformierakond liberaalide fraktsiooni liige, mille jõud jääb kordades alla Euroopa Rahvaparteile (mille täieõiguslik liige on Res Publica) ja isegi suuruselt teisele sotsialistide fraktsioonile. See jätab Reformierakonna võimalused Euroopa poliitikat reaalselt mõjutada üsnagi ahtakehteks.

Res Publica ja Reformierakonna vahel põhikonfliktki kui sellist ei ole võimalik välja tuua. Kui Reformierakond on nišipartei, kes fokuseerib oma jõu kitsale grupile ühiskonnast, siis Res Publica on konservatiivsetel väärtustel põhinev rahvaerakond, kelle hooliv-konservatiivne maailmavaade tõmbab enda poole ühtmoodi nii sotsiaalselt mõtlevat ettevõtjat, kui tsentrisse kalduvat intellektuaali, rääkimata tavalisest eestlasest, kelle toetus Res Publicale on peale 2002. aasta kohalike omavalitsuste valimisi olnud stabiilselt kõige kõrgem.

